

Nieuwsbrief 2

Honest Arts Movement

Een woord van de voorzitter

Brief nummer twee. En weer een hoop zaken die wij met jullie willen delen.

We zijn er weer uit. De genomineerden voor de Louis Paul Boon-prijs zijn weer gekend. En ja, U leest goed: “Genomineerden”, in meervoud dus. Net zoals de vorige keer zijn er twee personen die een prijs zullen krijgen. Maar er is toch een verschil met alle andere keren dat Honest Arts Movement de prijs toekende. Onze criteria hebben wij een beetje aangepast en de verantwoording hiervoor lees je wel verder in deze nieuwsbrief. Als hoofdprijs is er natuurlijk de gebruikelijke Louis Paul Boon-prijs en naar analogie met vorige keer zal het nieuwe beeld uitgereikt worden en bijkomend is er de Ondinneke prijs. Ik zie al een paar wenkbrauwen fronsen en denken wie of wat is Ondinneke. Ik laat het antwoord hier nog even open en zou gewoon vragen, lees maar verder en het zal klaarheid in je gedachten brengen. Ik kijk er naar uit om beide kandidaten eens samen te brengen om met hen die dag van de uitreiking in te vullen. In elk geval wij kijken er naar uit om samen met jullie die dag te beleven en er iets feestelijks van te maken. Hou in elk geval de datum 29 november 2026 maar vrij. En al dat gefeest zal plaatsvinden in de schone oorden van de Zebrastraat te Gent.

En dan toch nog even meegeven. Honest Arts Movement zit niet meer stil en energiek zoals we zijn staan er nog een paar zaken op de agenda die wij willen realiseren. Maar hier zullen wij jullie honger van “ik wil nu toch eens weten wat ze gaan doen” niet kunnen stillen. Meer hierover in volgende berichten. Van zodra er zaken concreet gemaakt zijn komt het voedsel voor die honger jullie kant uit.

Veel leesplezier

Kris Neyt Voorzitter.

Een nieuwe kijk op de Louis Paul Boon-prijs

Honest Arts Movement was al een tijdje “under construction” maar met de laatste uitreiking van de Louis Paul Boon-prijs aan Jeroen Olyslaegers en de Kunsthall Gent hebben we de steigers om onze vereniging neergehaald en zijn we, met de blik op de toekomst, een nieuw leven ingestapt.

Bij de vernieuwing van HAM hebben we ook de criteria die we handhaven voor de selectie van de laureaten van de Louis Paul Boon-prijs eens grondig bekeken en aangepast aan die nieuwe, hedendaagse visie van HAM op zowel de kunstenaar als op kunst zelf. Voor HAM moet een kunstenaar eerlijk zijn en eerlijke kunst bedrijven.

Eerlijke kunst bedrijven betekent voor de kunstenaar werken in de geest van Louis Paul Boon: creëren vanuit noodzaak, vanuit engagement, vanuit de overtuiging dat kunst pas betekenis krijgt wanneer ze geworteld is in het leven van mensen. Geen kunst om de kunst, geen vrijblijvende esthetiek, maar werk dat iets wil zeggen, dat iets wil veranderen, dat vertrekt vanuit de onderbuik van de maatschappij waar de echte verhalen liggen.

Kunst mag geen verlengstuk worden van commerciële belangen. Ze moet vrij zijn, onafhankelijk, en trouw aan de mensen voor wie ze gemaakt wordt. Ze moet het publiek niet alleen bereiken, maar ook betrekken, uitdagen en aan het denken zetten. Kunst die mensenrechten en menselijke waardigheid centraal stelt, die toont dat iedereen ertoe doet — zonder onderscheid des persoons — sluit naadloos aan bij de waarden die Boon zelf uitdroeg.

De kunstenaar wil kunst maken die toegankelijk is, die niet vervalt in elitair intellectualisme, maar die spreekt in een taal die iedereen kan begrijpen en voelen. Geen politiek bedrijven in de partijpolitieke zin, maar wel een diep maatschappelijk bewustzijn tonen. Kunst die de realiteit niet uit de weg gaat, maar haar benoemt, bevraagt en blootlegt.

Een belangrijk deel van dat engagement ligt bij jongeren. Met hen werken betekent hen serieus nemen, hen begeleiden, hen motiveren om hun gedrag, hun keuzes en hun blik op de wereld te herdenken. Jongeren zijn de dragers van verandering, en kunst kan hen een stem geven die ze elders soms missen. Door hen te betrekken, door hen te laten ervaren dat hun verhaal ertoe doet, ontstaat kunst die leeft en beweegt.

“Kunst die de realiteit niet uit de weg gaat, maar haar benoemt, bevraagt en blootlegt.”

In die zin wil de kunstenaar werk maken dat niet boven de mensen staat, maar tussen hen. Kunst die vertrekt vanuit solidariteit, vanuit medemenselijkheid, vanuit de overtuiging dat verhalen pas kracht krijgen wanneer ze gedeeld worden. Dat is voor Honest Arts Movement de essentie van kunst die in aanmerking komt voor de Louis Paul Boon-prijs: eerlijk, sociaal, betrokken en diepgeworteld in de werkelijkheid van vandaag.

Nieuw: Een groeiprijs voor startende kunstenaars

Al meer dan vijftig jaar reikt het Honest Arts Movement de Louis Paul Boon-prijs uit aan kunstenaars, in de meest uiteenlopende disciplines, die zich onderscheiden door hun doorgedreven sociaal en maatschappelijk engagement, binnen hun artistiek werk maar ook daarbuiten. Zo hebben we al dichters, fotografen, theatermakers, auteurs, beeldhouwers, kunstschilders en zo veel meer geëerd met de Louis Paul Boon-prijs, maar steeds ging het over kunstenaars die binnen hun discipline al naam en faam verworven hadden, kunstenaars met reeds een zekere “renommée”. Door al die jaren de Vlaamse kunstwereld af te speuren op zoek naar mogelijke laureaten voor de Louis Paul Boon-prijs werd het ons steeds duidelijker dat er naast die geëngageerde, gevestigde kunstenaars ook heel wat jonge, startende kunstenaars zijn die in hun werk dat sociale en maatschappelijke engagement tonen, kunstenaars die nog niet zo lang artistiek bezig zijn maar, in hun werk, blijf geven van een kritische blik op de maatschappij.

Daarom wil Honest Arts Movement aan deze jonge, startende kunstenaars ook een prijs uiteiken, een groeiprijs waarmee we deze kunstenaars willen eren maar ook willen aanmoedigen om te blijven groeien in hun kunst en in hun maatschappelijk engagement.

Als naam van deze nieuwe prijs hebben met Honest Arts Movement gekozen voor “Ondinneke”, de naam van één van de hoofdpersonages Louis Paul Boons meesterwerk: de Kapellekesbaan.

Ondinneke groeit op in een grijs fabrieksstadje, maar laat zich niet verpletteren door haar levensomstandigheden. In plaats daarvan weigert ze haar lot te aanvaarden en zoekt actief naar manieren om dit lot te verbeteren.

Ze blijft proberen, zelfs wanneer ze telkens opnieuw wordt terug geslingerd in dezelfde armoede en teleurstelling; ze laat zich niet zomaar klein krijgen.

In Boons universum wordt ze een symbool van hoop en verzet, van een onverzettelijk streven naar waardigheid en vrijheid.

“In Boons universum wordt ze een symbool van hoop en verzet, van een onverzettelijk streven naar waardigheid en vrijheid.”

Een schetsje voor wat wel eens de trofee van “Het Ondinneke” zou kunnen worden

Camille D'havé

Camille D'havé

Camille D'havé

Camille D'havé (1926-1980) was sinds 1973 beheersraadslid van Honest Graphics (vanaf 1974 Honest Arts Movement) en betrokken bij de uitgave van hun tweede map grafiek met de ets 'Vier zotten', eveneens in 1973. Nadien heeft Camille D'havé nog 12 etsen gegraveerd voor Honest Arts Movement. In de beginjaren van HAM hadden de leden de mogelijkheid een grafisch werk te kopen aan een democratische prijs. In 1974 vervaardigde Camille D'havé deze premie, een ets "le descendant de l'homme" in een oplage van 150 exemplaren. Ook in 1978 was de premie een ets van zijn hand met de titel "Domme schilder (zelfportret)" met een oplage van 70 exemplaren. Tevens werden door HAM kunstmappen uitgegeven waarin gedichten werden geïllustreerd met etsen: kunstmap II (Een beter verstaander voor Camille D'havé een beter verstaander) van Roger Serras in 1979 en kunstmap III (de 7 werken van Barmhartigheid) van Willem M. Roggeman (winnaar LP Boonprijs 1974) in 1980. Bij het verschijnen van deze laatste uitgave werd in het weekblad 'de Post' een artikel van Willem M. Roggeman over Camille D'havé gepubliceerd met illustraties van schilderijen en fragmenten uit een interview onder de titel 'Ik schilder uit woede'. Over zijn schooltijd vertelt hij: "Ik zat altijd op de ezelsbank, op voorhand al. Ik ging van de ene ezelsbank naar de andere. Als ik een studiejaar opschoof, was dat niet omdat ik er door was, maar omdat men mij kwijt wilde. In de volgende klas zat ik echter weer op de ezelsbank. Ik was de grootste en de zwaarste van mijn klas. De beschermer der zwakken. Dat was mijn romantische natuur. Ik nam altijd de plaats in van een ander als er te vechten viel. Wie slaag kreeg kon op mijn hulp rekenen. Toch heb ik een zeer gelukkige kindertijd gehad." Dit verklaart waarom hij zichzelf zo dikwijls met ezelsoren portretteerde.

De Louis Paul Boon-prijs wordt nooit aan eigen leden uitgereikt, ook al voldeed Camille D'havé aan de criteria, als beheersraadslid van HAM was hij uitgesloten.

Naar aanleiding van zijn overlijden verscheen er een herdenkingsnummer bij HAM in 1981 waarin bijdragen van o.a. John Bultinck, Willem M. Roggeman met de weergave van het volledige interview met Camille D'havé waarop het artikel in 'de Post' gebaseerd was, en tenslotte de volledige catalogus van het grafisch oeuvre.

In 2001 organiseerde HAM i.s.m. 'Koninklijke Dekenij Patershol' een tentoonstelling in het Patershol getiteld 'Camille D'havé Grafisch oeuvre' met alle 35 etsen, 1 zeefdruk en 2 offset litho's. HAM week hiermee af van de aanwezigheid op de Gentse Feesten zoals de 5 voorgaande jaren, want Camille D'havé had een groot deel van zijn leven in het Patershol gewoond, samen met zijn moeder. Hierover zegt hij: 'Sommige Patersholbewoners waren niet zo enthousiast over de kunstenaars in hun buurt. Maar als ik aan Julien den Tien (Julien Meerte) van tijd tot tijd een pakje tabak gaf, dan was ik zijne vriend, verstaat ge dat. Dan zei hij tegen mij "Camille, een die an eu komt, komt uk an mij, zeg het mij hé - maar godverd..., Camille ge weet het ein" '. Ter gelegenheid hiervan verzorgde HAM een extra uitgave op 400 genummerde exemplaren waarin nogmaals de volledige catalogus van het grafisch oeuvre en een essay van Prof. dr. Frans Vyncke over de etsen. Het laatste woord kreeg Pjeroo Roobjee (winnaar Louis Paul Boon-prijs 1995) die het hieronder weergegeven gedicht 'Strofe voor Camille' schreef. Dit gedicht was tevens de intro van de catalogus 'Camille D'havé & la Relève' verschenen naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling in de 'Zebrstraat' in 2015.

Strofe voor Camille

Bij leven het leven vergeten

Door wat hem als droom werd aangewezen:

De hardnekkige wimperwenk van Neithan.

Het lonken van een gebarsten kom in Colmar.

Daardoor ook kakkerlakken gegeten

En meikevers gevreten om te overleven.

Al wat Grünewald hem geven kon,

Was de grijze tooi, de moede pels,

Die exegeten als de ziekte meden.

Bij leven vergeten en het leven vergeten,

Het bestaande heelal volgevloekt en verweten

En toch in niets tekortgeschoten

Camille D'havé

Een paar gedichten van Nicole Ledegen

Een wreed spel

Oorlogvoeren is een historisch maar wreed spel.

Laten we dit stramien openbreken, lachdozen verstoppen
in oorlogszones, ze ontsteken via drones en wachten op
buldergedruis, opgestegen zwaveldampen en gierende salvo's.

Soldaten met de slappe lach, onder het stof en met modder besmeurd
als proestende crimiclowns. wie is nog wie?

Laten we dit spel uitbreiden met levels in vrede.
gemaakt uit opgetogen terracottamannetjes,
waterbestendig voor vriend en vijand.

Nicole Ledegen

Mijn walvislied

mijn oor potdicht, alsof ik een ballast draag,
een weg te geven rugzak, een nat zwempak.

dromend dat ik mijn vel uittrek om te drogen,
rammelt mijn oud skelet door een trechter diep

de aarde in. ik voed me met kalk als kiemkracht.
niet langer loom in grachten, maar vederlicht

zwemmend in woeste wateren, bots ik op een fles
met in haar hals een bijna ongeschonden partituur.

gegroeid als een walvis zing ik mijn lied.

Nicole Ledegen

De eindmeet.

Zo, ik hoop dat U, nobele lezer, van deze nieuwsbrief toch enigszins hebt genoten. Rest me nu enkel U te bedanken voor de aandacht. Maar bij deze toch een kleine vraag vanuit het voltallig team dat dit alles klaar maakt en aan werkt. Ik vraag het node hoor, geloof me best. Koken kost centen en zo ook alles wat wij doen en of willen realiseren doet onze bankrekening bloeden. Daar om deze vraag aan U, de ons misschien goedgezinde lezer en volger, zou U ons willen steunen door een bijdrage te willen storten op de noodlijdende rekening van Honest Arts Movement. Be 87 0015 0255 8894

Bij deze wil ik U dan ook al bij voorbaat danken. Jouw naam als edele schenker zullen wij ten eeuwigden dage meedragen in ons dankbaar geheugen. En ik hoop U dan ook eens te ontmoeten op een van onze evenementen.

En dit is dan ook het einde van deze brief. Groetjes. Kris Neyt

De teksten voor deze nieuwsbrief
werden geschreven door:

Johan Avoux

Kris Neyt

Nicole Ledegen

Marc Hacquaert

Deze nieuwsbrief werd
samengesteld door:

Johan Avoux